

AUTORZY

Dominik Kadzik – doktor historii, zatrudniony w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Specjalizuje się w historii wczesnonowożytnej Polski, a w szczególności w dziejach dworu królewskiego i elit władzy. Adres e-mail: dominik.kadzik@gmail.com

Karolina Kolanowska – absolwentka kulturoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz Podyplomowego Studium Muzeologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Od 2006 do 2014 r. zatrudniona w Muzeum Etnograficznym im. S. Udzieli w Krakowie, od 2017 r. pracownik Biblioteki Jagiellońskiej, związana z Instytutem Historii UJ. Zainteresowania naukowe: historia architektury, sztuki i wzornictwa, historia kultury, antropologia kulturowa. Adres e-mail: ka.kolanowska@gmail.com

Vitaliy Nagirnyy – doktor historii, adiunkt w Zakładzie Historii Europy Wschodniej Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zainteresowania naukowe: dzieje średniowiecznej Rusi; polityka zagraniczna księstw ruskich w XII-XIII wieku; grody i zamki z terenu zachodniej Ukrainy. Adres e-mail: vitaliy.nagirnyy@uj.edu.pl

Tomasz Pudłocki – doktor habilitowany nauk humanistycznych ze specjalności historia kultury, nauki i wychowania. Absolwent historii na Uniwersytecie Jagiellońskim i Collegium Invisibile w Warszawie. Adiunkt w Zakładzie Historii Kultury i Edukacji Historycznej w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego. Stypendysta Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku (2012/2013 i 2017/2018) oraz Fundacji Fulbrighta (2015/2016). Prezes Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemysłu w latach 2011-2013. Specjalizuje się w historii społeczno-kulturowej Galicji, historii kobiet w XIX i XX w., polsko-brytyjskich i polsko-amerykańskich relacjach intelektualnych. Adres e-mail: tomasz.pudlocki@uj.edu.pl

Natalia Tarkowska – doktorantka w Instytucie Kulturoznawstwa Akademii Ignatianum w Krakowie. Zainteresowania badawcze: polska kultura schyłku XIX w. i początku XX w., Pokucie i Huculszczyzna, kultura uzdrowiskowa. Adres e-mail: natalia_tarkowska@wp.pl

Franciszek Wasyl – doktor nauk humanistycznych, historyk. Zajmuje się dziejami społeczno-gospodarczymi Ormian i Żydów, źródłami dotyczącymi mniejszości etnicznych w Europie Wschodniej oraz rozwojem przedsiębiorczości na wspomnianym obszarze w XVIII-XIX w. Adres e-mail: franciszek.wasyl@gmail.com

Arkadiusz S. Więch – doktor historii, adiunkt w Zakładzie Archiwistyki i Metod Kwantytatywnych Instytutu Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Zajmuje się historią społeczną, historią nauki XIX i XX w., historią Galicji oraz archiwistyką społeczną i archiwistyką cyfrową. Autor m.in. pracy pt. *Miasteczko. Życie codzienne mieszkańców Galicji w latach*

1900-1939 (Przemyśl 2012), współredaktor naukowy tomu pt. *Prowincja Galicyjska. Wokół I wojny światowej. Konteksty. Porównania. Przykłady* (Przemyśl 2014) oraz redaktor naukowy zbioru pt. *Księga Dębicy. Kolebka naszej młodości. Wspomnienia żydowskich mieszkańców Dębicy* (Przemyśl 2014). Adres e-mail: arkadiusz.wiech@uj.edu.pl

Andrij Zajac – doktor nauk historycznych, docent w Katedrze Dawnej Historii Ukrainy i Archiwistyki na Lwowskim Uniwersytecie Narodowym im. Iwana Franki. Zainteresowania naukowe: procesy urbanistyczne na Ukrainie w XV-XVII w., rozwój prawa magdeburskiego, ekonomika miast i osadnictwo miejskie. Adres e-mail: andrij_zajac@yahoo.com

---

Peryferia – to matematyczny termin, który w ostatnich latach zrobił zawrotną karierę poza swoją dziedziną, a mianowicie w naukach humanistycznych. Taka jego istota, w końcu definiuje to, co jest z dala od centrum, na obrzeżach, niekoniecznie w przestrzennym tego słowa znaczeniu. Kresowe peryferia rozumiemy tutaj jako te ośrodki, które żyły swoim życiem z dala od wielkich centrów miejskich: Lwowa, Kijowa, Wilna, a mimo to w jakimś sensie orbitowały wokół nich, traktując je jako wzorzec. Kresowe peryferia to te miejscowości, które w danym czasie nie odgrywały pierwszoplanowej roli w dziejach, ale ich pominięcie czyniłoby historię niepełną.

W niniejszym tomie prezentujemy kilka artykułów naukowych, edycji źródełowych i recenzji, które malują obraz właśnie tak rozumianych kresowych peryferii. Tekst Vitaliya Nagirnego ukazuje średniowieczne i nowożytne dzieje ruskiego grodu Czernelica; studium Andrija Zajaca odsłania kulisy funkcjonowania miast wołyńskich w XVI i XVII w.; artykuł Tomasza Pudłockiego przedstawia natomiast historię gimnazjum samborskiego w okresie zaborów. Z zawartych w tomie edycji źródeł historycznych można dowiedzieć się, jak wyglądała Wielka Wojna z perspektywy autorów kroniki małej parafii w Targowiskach nieopodal Krosna; jak w humorystycznej gazecie „Gong Głodomora” opisywano spędzanie wolnego czasu przez polską inteligencję w uzdrowisku w Kosowie; jak funkcjonowała ormiańska społeczność w Kutach w trudnych latach obu wojen światowych, zmian granic i w czasach stalinowskich; oraz jak przedstawiała się codzienność mieszkańców Mościsk przed i w trakcie II wojny światowej oraz już po wysiedleniu ich na tzw. Ziemię Odzyskaną. W numerze znalazły się też recenzje wydanych ostatnio prac o Stanisławowie i jego okolicach w czasach II RP, a także o Romanie Aftanazym, niezłomnym badaczu Kresów.

Od Redakcji